Initiatiefvoorstel Sociaal Aanbesteden

INLEIDING

De kracht van de overheidsopdracht

De kracht van het aanbestedingsvolume van overheden is niet te onderschatten. Het Bruto Binnelands Product (BBP) bestaat voor 18% uit overheidsopdrachten. Kortom, één op de vijf euro's die wordt uitgegeven in Nederland is afkomstig uit overheidscontracten. Dit is voor vele branches een factor om rekening mee te houden. Daarmee hebben gemeenten, provincies en ministeries een belangrijk sturingsinstrument in handen. Met dit instrument kunnen branches verleid of gedwongen worden om sociaal onwenselijk gedrag aan te passen. Door in contracten en subsidierelaties voorwaarden op te nemen, kan ongewenst gedrag worden verminderd. Tegelijkertijd kunnen bedrijven en instellingen die in de ogen van een gemeente "de goede dingen op een goede manier doen" beloond worden doordat de overheid de aanbestedingsprocedures zo inrichten dat juist die partijen de opdrachten winnen. Of andersom geredeneerd, de partijen die niet de goede dingen doen, krijgen geen opdrachten meer. En dit geldt natuurlijk vooral een tot op heden onderbelicht domein: de sociale aspecten.

SROI op lokaal niveau

Binnen de kaders van de regelgeving (aanbestedingswet die per 1-4-2013 is ingegaan) is de PvdA van mening dat de gemeente Dronten de sociale werkgelegenheid stimuleert. Het toepassen van Sociaal Return on Investment (SROI) biedt bij de inkoop van dienstverlening en werken extra kansen op duurzame arbeid aan mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. SROI is een vorm van maatschappelijk ondernemen en houdt in dat, waar mogelijk, bij een aanbesteding van werken met een bepaalde opdrachtwaarde (werken en diensten) aanvullende voorwaarden in het aanbestedingsdocument worden opgenomen. Deze voorwaarden verplicht de opdrachtnemer om een bepaald percentage van de opdrachtwaarde te besteden aan mensen die een bepaalde afstand hebben tot de arbeidsmarkt en daardoor moeite hebben om te participeren in de maatschappij.

Het werkvoorzieningsschap Impact (gemeenschappelijke regeling) vervult een bijzondere positie binnen onze gemeente. Vanuit de gemeenteschappelijke regeling is er verantwoordelijkheid voor het in stand houden van een beschermde werkomgeving voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De

gemeente Dronten voorziet in deze regio door middel van een werkvoorzieningsschap in deze behoefte. Bij het inkopen van producten en diensten kan het werkvoorzieningsschap mogelijk een rol spelen.

Nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid
De PvdA is op de hoogte van de interne beleidsontwikkeling van nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid binnen de gemeente Dronten, waarmee geanticipeerd wordt op de nieuwe aanbestedingswet dat per 1 april 2013 in werking is getreden. Het is tevens een mooie aangrijpingsmogelijkheid om SROI goed te verankeren in dit nieuwe beleid. Vandaar dat dit initiatiefvoorstel is ontwikkeld.

Zijn de uitgangspunten landelijk verschillend?
De invulling van SROI is veelal maatwerk. Er zijn tal van overheden die SROI in hun inkoop- en aanbestedingsbeleid hebben opgenomen. Echter, de invulling van SROI is maatwerk en biedt de mogelijkheid lokaal kleur te geven aan deze invulling en de eigen accenten te leggen.

ARGUMENTEN

- *SROI opnemen in het nieuwe aanbestedingsbeleid van de gemeente Dronten is wenselijk*

  Om SROI goed te verankeren in het nieuwe aanbestedingsbeleid wenst de PvdA de punten 1a t/m 1f, zoals weergegeven onder het kopje voorstel, in dit nieuwe beleid op te nemen om daarmee voor mensen met een bepaalde afstand hebben tot de arbeidsmarkt, deze afstand te verkleinen waardoor eenvoudiger geparticipeerd kan worden in de maatschappij.

- *Raadsbesluit maakt borging van de SROI-uitgangspunten raadsbreed mogelijk*

  Door het nieuwe aanbestedingsbeleid, inclusief SROI, aan te bieden aan de gemeenteraad voor besluitvorming wordt het mogelijk de SROI-uitgangspunten goed te borgen en hier raadsbreed een besluit over te nemen.

- *SROI ook van toepassing op subsidies*

  In de optiek van de PvdA zouden dezelfde interne afspraken aangaande SROI in het aanbestedingsbeleid van toepassing moeten zijn op de subsidiebeleidsregels 2014 van de gemeente Dronten. Begrijpelijk is dat dit niet voor iedere subsidie van toepassing kan zijn, vandaar dan wordt voorgesteld de grens van € 100.000 per jaar aan te houden. Omdat e.e.a. mogelijk vast ligt in bestaande overeenkomsten, wordt aan het college gevraagd in beeld te brengen aan welke subsidieverstrekkers dit beleid aangaande SROI opgelegd kan worden.

VOORSTEL

Wij stellen u voor:

1. Het college van B&W de opdracht te geven om de volgende punten zoveel mogelijk op te nemen in het te ontwikkelen inkoop & aanbestedingsbeleid voor de gemeente Dronten, afgestemd op de nieuwe aanbestedingswet:
    a) Bij gemeentelijke opdrachten waarbij een significant deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd door personeel neemt de gemeente bij iedere aanbesteding sociale criteria op en motiveert het wanneer deze niet van toepassing zijn;
    b) De sociale criteria (% of aantal met specifiek kenmerk; 5 leerlingen) zijn voorwaarden waaraan iedere inschrijving moet voldoen of voorwaarden die worden meegenomen in de gunningscriteria op basis van EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving):
    c) De verplichting tot inzetten van Social Return bij het inkopen van 'werken boven de € 500.000,- en van 'diensten' boven de € 100.000 door tenminste 5% van de opdracht- of aanneemsom als contracteis op te nemen of zoveel hoger als mogelijk, indien de opdracht- of aanneemsom voor meer dan vijftig procent bestaat uit loonkosten;
    d) Er moet zoveel mogelijk worden voorkomen dat Social return leidt tot uitsluiting van het zittende SROI-personeel. Voor opdrachten waarbij een significant deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd door SROI-personeel, wordt bij de wisseling van opdrachtnemer het zittende SROI-personeel zoveel als mogelijk overgenomen door de nieuwe opdrachtnemer;
    e) Bij ieder contract wordt gemeten of de gecontracteerde sociale parameters daadwerkelijk gerealiseerd worden;
    f) Voor iedere aanbesteding die logischerwijs uitgevoerd kan worden door een SW-voorziening na te gaan of IMpact een onderdeel van het aan te besteden werk/dienst of het gehele werk/dienst kan uitvoeren.
2. De Raad het inkoop- en aanbestedingsbeleid te laten vaststellen en daarmee inzicht te geven in de wijze van verwerking van de punten 1a t/m 1f aangaande SROI in dit beleid.
3. Het college van B&W de opdracht te geven om na te gaan of het mogelijk is om een SROI-verplichting op te nemen in de subsidiebeleidsregels 2014 voor instellingen die een subsidie ontvangen van meer dan 100.000,-.

Namens de fractie van de PvdA;

S. Stoop – Aszink.